AgEcon SEARCH
RESEARCH IN AGRICULTURAL & APPLIED ECONOMICS

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search
http://ageconsearch.umn.edu
aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

MEDIALNA KULTURA LOKALNA W DOBIE GLOBALIZACJI W ASPEKCIE EDUKACYJNYM

Rozprawy Społeczne Nr I (IV) 2010, 58-71

Agnieszka Roguska

Akademia Podlaska w Siedlcach

Streszczenie: Artykuł ma na celu przyjrzenie się kulturze medialnej kreowanej przez media lokalne na tle medialnej kultury globalnej w kontekście edukacyjnym. Podjęto próbę odpowiedzi na następujące pytania:
- czym jest kultura medialna;
- jakie elementy i czynniki wpływają na powstawanie i specyfikę funkcjonowania medialnej kultury lokalnej;
- jakie znaczenie mają media lokalne w procesie edukacji społeczności swoich odbiorców;
- co łączy a co dzieli medialną kulturę lokalną z kulturą tworzoną przez media globalne;
- jakie walory edukacyjne posiadają media lokalne w dobie globalizacji.

Słowa kluczowe: kultura medialna, kultura lokalna, media lokalne, edukacja, globalizacja.

„Nadchodzi czas na nową edukację.
O przyszłości narodów nie będzie decydować
rozpamiętywanie ich heroicznych dziejów,
lecz zdolność do ukształtowania w jak
największej liczbie jednostek kompetencji do
refleksyjności, do krytycznego deliberowania
świata, kultury i własnego człowieczeństwa,
do ciągłego uczenia się i do
współdziałania z innymi."

(Zbigniew Kwieciński)

Wstęp

XXI wiek to wiek informacji, dostarczania, pozyskiwania, przetwarzania, możliwości oraz sposobów obcowania z nimi i ich użytkowania. Media ogarniają świat i nie sposób wyobrazić sobie funkcjonowania bez nich. Współistnieją w edukacji społecznej od najmłodszych lat dziecka, w edukacji szkolnej i pozaszkolnej, indywidualnej, w życiu dorosłym a nawet w późnej dorosłości, jaką jest starość. Wiek nie jest przeszkodą w biernym i/lub czynnym korzystaniu z różnego rodzaju mediów w zależności od preferencji czy potrzeb. Postęp technologiczny sprawił, że informacje przenoszone są błyskawicznie, szczególnie jeśli chodzi o komunikowanie się z udziałem Internetu czy telefonu komórkowego. Rodzi się pytanie, czy rodzaj medium, jego umiejscowienie, zasięg oddziaływania mają wpływ na tworzenie się specyfiki obrazu kultury danego społeczeństwa?

Współcześnie można mówić o dwóch różniących się pod wieloma względami, kulturowych rzeczywistościach medialnych. Pierwsza związana jest z mediami lokalnymi, czasami łączonymi, utożsamianymi lub blisko sąsiadującymi z regionalnymi. Wpisują się one w społeczeństwo, które je tworzy, opisują najbliższą rzeczywistość, są jej obserwatorami, wyrazicielami i poniekąd twórcami. Do tego rodzaju mediów można zaliczyć: prasę, radio i telewizję lokalną, plakaty, foldery, ulotki, różnego rodzaju ogłoszenia czy miejscowe strony internetowe. Drugą przestrzeń medialną tworzą media globalne, które są ogólnie dostępne, powszechne i zawierające w sobie treści z różnych stron świata. Tworzy się specyficzna dla obszaru oddziaływania tych przekaźników – lokalna i globalna kultura medialna. Te dwie rzeczywistości medialne: lokalna i globalna, mogą się wzajemnie przenikać, chociaż funkcjonują w specyficzny sposób. Zastanawiające i ciekawe jest to, co ich różni a co dzieli, czy mogą wspierać proces edukacji kulturalnej, czy też są lub kiedy bywają, w opozycji do siebie.

Media o małym, jak i dużym zasięgu mają być dla siebie partnerami wspierającymi się w kształtowaniu, pielęgnowaniu i pomnażaniu kultury rodzimej, rdzennej i tej ogólnoludzkiej współczesnej, równie wartościowej w różnych swoich odsłonach. Nie należy wartościować tych kultur medialnych, starać się jedynie, by autentycznie współistniały obok siebie jako bardzo potrzebne, dopełniające się i na równi cenne, chociaż nie pozbawione wad.

Uczestnictwo mediów lokalnych może być pomocne w przezwyciężaniu lub chociażby akcentowaniu „negatywnej globalizacji" – to jest selektywnej globalizacji handlu i kapitału, nadzoru i informacji, przemocy i uzbrojenia, przestępczości i patologii (Bauman 2007).

Media, zarówno w skali mikro jak i makro, mają ogromną siłę oddziaływania. Mają wręcz siły przywódcze: stoją na piedestale, są ważne społecznie, ponieważ biorą czyny udział w życiu niemal każdego człowieka, uwielbiają je tłumy. Tak ogromny potencjał nie może się zmarnować. Należy dążyć do jego wykorzystania w szeroko pojętej edukacji.

Artykuł ten ma za zadanie próbę przyjrzenia się specyfice kultury medialnej tworzonej przez media lokalne na tle kultury kreowanej przez media o zasięgu ogólnonarodowym i ich udział w procesie edukacyjnym społeczeństwa. Będzie to jedynie próba zasygnalizowania w ten sposób ujętej problematyki.

Odnośnie rozważań w niniejszym artykule można postawić następujące pytania:

1. Jakie miejsce w edukacji zajmują media w skali mikro na tle mediów globalnych?
2. W jaki sposób media w skali mikro mogą kształtować kulturę lokalną miejscowej społeczności?
3. Jakie są możliwości mediów lokalnych w rozwijania samoświadomość w procesie edukacyjnym?
4. Jakie elementy edukacyjnego procesu mogą szczególnie ujawniać się dzięki mediom środowiskowym?

Pojmowanie kultury i edukacji medialnej

Neil Postman (1995) współczesną kulturę określa mianem „technopolu". Zaznacza, że mamy natłok informacji i podporządkowanie człowieka technice. Telewizję i inne media zalicza do kategorii przemysłu, który bierze udział w tworzeniu medialnej świadomości odbiorcy. Autor ten jest zdania, że technopol to forma kulturowego AIDS. Skrót ten tłumaczy się jako syndrom braku odporności na informację (*Anti-Information Deficiency Syndrome*).

W mediach lokalnych ten syndrom może występować, ale wydaje się, że będzie miał inny wydźwięk. Chęć zasięgnięcia informacji z mediów lokalnych podyktowany będzie raczej wewnętrzną, świadomą potrzebą orientowania się w najbliższym otoczeniu. Natomiast w mediach globalnych syndrom ten będzie wywodził się często z nieuzasadnionej potrzeby chłonięcia jak największej ilości informacji w obawie, że się coś ważnego lub ciekawego przegapi. Może też wynikać z przyzwyczajenia lub uzależnienia się od mediów, np. od oglądania tasiemcowych telenowel lub teleturniejów w różnych wydaniach. Skoro media nierozerwalnie uczestniczą w życiu człowieka, mają wpływ na postrzeganie otoczenia, uczestniczą w formułowaniu naszych opinii, sądów na różne tematy, to czy nie mamy do czynienia z symptomami mentalności medialnej (Roguska 2008 a)?

Co oznacza kultura medialna? Najogólniej mówiąc kultura ta opiera się na przekazie audiowizualnym. Istotne miejsce zajmuje tutaj połączenie dźwięku i obrazu, stąd często określenie – kultura obrazkowa. Kulturę medialną można rozpatrywać dwojako. Po pierwsze jako wyraz kultury funkcjonowania danego medium. W tę kulturę wpisuje się tworzenie określonego jego wizerunku medialnego, zasad pozyskiwania, przekazywania i przetwarzania informacji, wypracowywania etyki postępowania w różnych kwestiach. Drugie rozumienie opiera się na tworzeniu kultury społecznej z udziałem mediów, obrazu tej kultury zarówno tzw. niskiej, pop-kultury, jak i wysokiej, społecznie pożądanej. Tu zawierają się sposoby pielęgnowania tradycji danego regionu, szczególnie w odniesieniu do mediów miejscowych, hołdowanie trendom, narzucanie sposobów postrzegania świata, drugiego człowieka, spłycanie lub podkreślanie cennych, uniwersalnych wartości. Te dwa rozumienia kultury medialnej rzutują na wychowanie i edukację medialną społeczeństwa. Samo słowo edukacja S. Palka (2004) określa w sposób następujący: ogół procesów oświatowo-wychowawczych, obejmujących kształcenie i wychowanie oraz szeroko pojmowaną oświatę.

Stanisław Dylak (2004) zaznacza, że w edukacji medialnej istotne jest kształtowanie zdolności do analizy, oceniania, wartościowania i tworzenia komunikatów medialnych, a ponadto istotna jest edukacja w wymiarze wartości i działań człowieka.

Twórcy mediów (założyciele, pracownicy, współpracownicy) swoimi poczynaniami budują charakter i sens funkcjonowania mediów, określają funkcje postulowane, zakładane i realizowane. Wypracowują sposoby pozyskiwania i przekazywania informacji, a tym samym komunikowania się ze społecznością, czyli swoimi potencjalnymi odbiorcami. Ogólnie rzecz biorąc media lokalne i ich odbiorcy biorą udział w „medialnym spektaklu", wspólnie tworząc przestrzeń edukacyjną.

Analizując rozwój kultury w ostatnich dziesięcioleciach można pokusić się o stwierdzenie, że postęp techniczny, teleinformatyczny jest ogromny. Nie nadążamy za śledzeniem nowości a rozeznanie się w wielości funkcji wciąż doskonalonych urządzeń informatycznych, np. nowoczesnych oprogramowań komputerowych jest trudny do ogarnięcia dla przeciętnej osoby korzystającej

z komputera. Można odnieść wrażenie, że przemysł informatyczny wymyka się spod kontroli nawet samym twórcom i programistom. Ten inny wymiar rzeczywistości może zachwycać, kusić ale może też przerażać.

W odniesieniu do mediów pojawiło się określenie homogenizacji kultury. Polega ona na przemieszaniu elementów o zróżnicowanym poziomie i znaczeniu, aby mogły być przekazywane odbiorcom w postaci lekkostrawnej „papki", okradanie programów wartościowych z ich zagadkowości, dwuznaczności rozwiązań, spłycanie wagi problemu. „Psychologowie wskazują, że kultura nabyta jedynie przez obraz niesie ze sobą dla młodocianego widza niebezpieczeństwo utraty zdolności do abstrakcyjnego myślenia, a nawet do wszelkiego wysiłku intelektualnego. Zjawiska takie określa się na Zachodzie jako „kulturę digestu" (Szulczewski 1972).

Taki medialny obraz przyszłości budzi jednocześnie różne nadzieje i obawy. Obok dobrodziejstw, z których niewątpliwie korzystamy (źródła informacji, rozrywki, narzędzia pracy intelektualnej), niekontrolowana ekspansja mediów stać się może niebezpiecznym zjawiskiem związanym chociażby z zakłócaniem poczucia rzeczywistości, zaburzeniem dobowego rytmu funkcjonowania człowieka, destruktywnym spędzaniem czasu wolnego, w końcu z niewolnictwem ekranowym.

Medialna kultura w skali makro jest mniej skonkretyzowana, ponieważ *de facto* ogarnia ogromne rzesze odbiorców, np. z różnych stron świata, nie przypisana jest jednemu miejscu, nie przystaje do jednego regionu, jest bardziej zmienna. Nie przynależąc do określonej grupy odbiorców, nie należy i nie wykształca specyfiki danej kultury przypisanej jakiemuś regionowi. Nagromadzenie treści jest tak ogromne ze względu na próbę ogarnięcia ogromnych obszarów nadawania, rotacja treści jest bardzo szybka a to pociąga za sobą kolejne następstwo, a mianowicie skrótowość, nieustanny pościg by zdążyć jak najwięcej przekazać w jak najkrótszym czasie, by być również konkurencyjnym, atrakcyjnym dla swego widza w gąszczu wielu innych mediów, nawet w obrębie tego samego rodzaju medium, jak telewizja, portale internetowe, prasa, itp.

Jesteśmy świadkami powstawania *homo mediens*. Człowiek w komercyjnej kulturze medialnej sprowadzany jest często nie do podmiotu, ale przedmiotu, czegoś co służy podnoszeniu lub obniżaniu statystyki oglądalności, słyszalności, poczytności lub jest kolejnym gościem na stronie internetowej. Taka pozycja człowieka w świecie mediów to zagrożenie w sensie osobowościowym i edukacyjnym, ponieważ wydaje się, że to media generalnie górują nad człowiekiem a nie odwrotnie.

Odczytywanie setek informacji nie jest równoznaczne ze wzrastaniem w mądrości. Media, szczególnie o ogromnym zasięgu oddziaływania, tworzą często wirtualną kulturę medialną, czyli sztuczny twór nie przystający do rzeczywistości lub wręcz kłamliwy. Można tę kulturę tworzoną przez media globalne określić jako **kulturę skrótu**. Globalna kultura medialna wymusza pośpiech, często chaotyczność w przekazie treści, brakuje miejsca i czasu na głębsze refleksje, wracanie do zawartości przekazów, które już miały miejsce w celu ich ponownego ogarnięcia, przeanalizowania, spojrzenia z pewnej perspektywy. Ta pogoń medialna przekłada się często na realne życie, na tzw. „chodzenie na skróty" w nauce, w osiąganiu sukcesów życiowych, zawodowych, kontaktach z drugim człowiekiem i życiu w wielu innych wymiarach. Gubi się refleksyjność, która charakteryzuje człowieka jako jednostkę rozumną. Sztuczne napędzanie się nieustannym pośpiechem powoduje, że gubi się w nas prawdziwe człowieczeństwo, rozum ustępuje impulsowi, działania etapowe zastępowane są jednorazowymi, często ryzykownymi posunięciami. Z tej właśnie przyczyny rodzi się wiele frustracji i rozczarowań, nieumiejętne radzenie sobie ze stresem, porażkami, brak radości z częściowych sukcesów.

U wielu osób rzeczywistość medialna miesza się z rzeczywistością realną, ponieważ w tym kuszącym medialnym kotle trudno podświadomości uporać się z rozsądnym przeskakiwaniem i adaptacją z jednej do drugiej przestrzeni: fikcyjnej-medialnej i rzeczywistej-codziennej. Czas medialny może być inny, coś na ekranie dzieje się w ciągu kilku minut, podczas gdy w świecie realnym trwa miesiącami. Stąd tak istotna jest edukacja do i przez media od najmłodszych lat dziecka. W tym przypadku rzucanie na głęboką wodę, czyli pozostawienie szczególnie młodego człowieka samemu sobie z mediami, może rzeczywiście skończyć się przysłowiowym jego utonięciem.

Szansą dla rozumnej edukacji medialnej mogą być same media w postaci lokalnych środków masowego przekazu. Socjolodzy, pedagodzy i psycholodzy uważają, że następuje odradzanie się, wzmacnianie znaczenia środowisk lokalnych w życiu człowieka. Tym samym kładzie się akcent na rozwój bio-socjo-kulturalny. Ujawnia się to w zakresie funkcji socjalno-opiekuńczej i społeczno-edukacyjnej; zaspokajania potrzeb podstawowych i wyższych; tworzenia sprzyjających warunków do rozwijania aktywności intelektualnej, kreatywnej, rekreacyjnej, pomocowej, opiekuńczej i organizatorskiej; wspierania i wzmacniania rodziny jako środowiska społeczno-wychowawczego (Winiarski 2002).

Sens działań kulturalnych i edukacyjnych wspieranych mediami lokalnymi

Współczesna pedagogika stoi przed ważnym wyzwaniem poprawy kondycji życia społecznego poprzez szeroko pojmowaną edukację społeczną. W głównej mierze chodzi o kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego – rozumiejącego znaczenie własnej aktywności, biorącego udział w rozstrzyganiu i realizacji żywotnych spraw lokalnych, regionalnych, państwowych, a jednocześnie respektującego normy życia społecznego, normy moralne. W przeciwnym razie społeczeństwo wzrastać będzie w powstawaniu oraz utrwalaniu wielu słabości i patologii życia publicznego (Lewowicki, 2007).

Kultura człowieka kształtuje się nie tylko w obcowaniu z wytworami kultury duchowej czy materialnej, ale także dzięki obserwacji świata najbliższego, tzw. „małej ojczyzny" i świata w szerszej perspektywie z różnych jego perspektyw. Media lokalne wyłapują i przedstawiają, np. niegospodarność społeczną, urzędniczą, braki w dbałości o dobro publiczne, wandalizm, wyrzucanie śmieci do pobliskich lasów, itd.

Wkroczenie w trzecie tysiąclecie niesie konieczność podjęcia dyskursu zmierzającego do ochrony i wspierania kultury lokalnej, regionalnej. Jednostka uczestnicząc w tej kulturze, ma poczucie odrębności w odniesieniu do kultury innych regionów, a następnie krajów, wzrasta w poczuciu określonej tożsamości kulturowej. Taka postawa nie szkodzi ogólnemu wizerunkowi państwa, Europy i świata, ponieważ większa samoświadomość to efekt procesu edukacyjnego w rozwoju osobowym człowieka. Jednostka poznając siebie samego, najbliższą kulturę, jej uwarunkowania, w sposób godziwy odnosi się do wszelkich odmienności kulturowych, starając się je przede wszystkim zrozumieć a nie pochopnie oceniać, krytykować czy odrzucać.

Media lokalne i tworzona przez nie kultura sprzyjają budzeniu się nowej etniczności, umacnianiu kulturowej tożsamości najbliższego środowiska. Stają się odkrywcami zapomnianych tradycji, zawodów, nosicielami kultury duchowej i materialnej dawnej oraz współczesnej. Zdaniem J. Bednarka (2008) w spełnianiu funkcji kulturotwórczych i edukacyjnych wzrasta znaczenie mediów regionalnych, często spychanych na margines medialnego świata. Media te jednak są komplementarne wobec narodowych i ponadnarodowych mediów, biorąc czynny udział w przezwyciężaniu napięć między globalizmem a regionalizmem.

Kultura lokalna współtworzona przez miejscowe media jest bliżej swego odbiorcy w sensie emocjonalnym, bezpośredniej styczności, wymiany uwag czy wpływania na przekazywane treści. Tworzy się kultura, która odzwierciedla potrzeby, troski i radości danej społeczności. Jest swoistego rodzaju kalką, odwzorowuje miejsca, czas i przestrzeń na obszarze danego terenu, np. miasta, województwa czy regionu.

Dzięki powstaniu i działalności lokalnych ośrodków masowego komunikowania następuje decentralizacja rynku medialnego, odciążenie mass mediów na skalę ogólnonarodową. Jest to również ważne z innego powodu. Nadając na mniejszym, ściśle określonym obszarze, jest w stanie szybciej rozpoznać potrzeby mieszkańców i zaspokajać je, stając się środkiem upowszechniania kultury w danym regionie i wpływając na procesy edukacyjne osób w różnym wieku. Zadania tego nie są w stanie udźwignąć media w skali makro w takim samym stopniu, jak działające na określonym terenie media lokalne.

Mass media lokalne wspomagają i uzupełniają działalność różnych podmiotów działających na rzecz najbliższego środowiska o charakterze społecznym, gospodarczym, politycznym i kulturalnym: placówek kulturalno-oświatowych, szkół różnego rodzaju i szczebla, fundacji, stowarzyszeń, spółdzielni mieszkaniowych, policji, władz miejskich i powiatowych. Przyczynia się w ten sposób do wspierania, rozwoju i umacniania osobowego człowieka, pozwalając mu bardziej świadomie zaistnieć jako odrębność osobowościowa i element grupy, danej społeczności. Ukazywanie na ekranie różnego rodzaju zagadnień i problemów podnosi ich rangę ważności i istotności dla środowiska w oczach odbiorców, sygnalizuje oraz zwraca uwagę na zjawiska negatywne i patologie społeczne.

W takim lokalnym medium łatwiej dostrzec problemy ale też sukcesy zwykłych ludzi. Żadne inne medium o zasięgu ogólnopolskim czy większym nie jest w stanie tego dokonać. Lokalne środki przekazu dostrzegają i wychwytują specyfikę danego środowiska lokalnego, jego osiągnięcia i bolączki, by tym skuteczniej móc integrować daną społeczność. Te działania noszą ogromne i znaczące znamiona edukacyjne. Edukacja człowieka nie jest tylko przypisana działaniom szkolnym, jest to proces, który trwa od poczęcia do śmierci, gdzie składa się na niego całokształt wiedzy oraz wszystkich doświadczeń życiowych człowieka.

Siły społeczne, oddolne, są głównym czynnikiem modernizacji najbliższego otoczenia, nabywania większej samoświadomości, praw i obowiązków, co prowadzi do bardziej wzmożonego procesu permanentnej edukacji ludności. Pojawiają się i ujawniają jednostki, instytucje, które w swoim działaniu orientują się na przekształcanie, zmienianie, ulepszanie rzeczywistości. Podmioty będą-

ce ośrodkami życia i funkcjonowania danej społeczności, stymulują zmiany progresywne, wpływają na pojawianie się nowych idei, pomysłów. Profilaktyka obejmuje złożoną całość wielu działań różnego rodzaju podmiotów funkcjonujących w środowisku. Taka aktywność potęguje wiarę w możliwości osiągania celów, umiejętność ekspresji emocji i ich empatycznego odczuwania, odporność na sytuacje trudne, odczuwanie sensu życia, dojrzałość poznawczą, orientację w przeszłości, teraźniejszości i przyszłości, zakorzenienie w środowisku.

Ważną kwestią w efektywnym funkcjonowaniu środowiska jest proces kreowania, rozbudzania, stymulowania i ukierunkowywania lokalnych sił społecznych na problemy środowiska. Podmioty działające w środowisku same wiedzą najlepiej, co jest im potrzebne, jakie są braki, możliwości naprawy.

Środowisko lokalne, tzw. „mała ojczyzna" współdecyduje o tożsamości człowieka, jego wartości, intelektualnym i moralnym wizerunku. Funkcje środowiska wychowawczego, w tym podmiotów w nim działających muszą być z konieczności współczesnych przeobrażeń w kraju i na świecie na nowo odczytane.

Bardzo silne zespolenie się ze środowiskiem, z jego elementami, a więc i z kulturą powoduje internalizację. Przyjmowanie wartości, norm, poglądów, zasad społecznych za własne przez jednostkę w społeczeństwie może być też udziałem miejscowych mediów. To one odzwierciedlają wszystko to, co dzieje się na danym obszarze, szerokie spektrum zachowań pożądanych i jawnie krytykowanych. Od nich widz uczy się bycia współgospodarzem regionu, utwierdza swoje poczucie własnej tożsamości i łączności z kulturą najbliższą. „Internalizacja kultury to uczynienie wartości kulturowych istotnym elementem, składnikiem osobowości; to przyjęcie określonych wartości kulturowych za własne." (Gołaszewska 1998). Na całościowy obraz człowieka składają się różne czynniki, między innymi elementy kultury najbliższego otoczenia. To one często decydują o sposobie postrzegania innych ludzi, otoczenia. To, w jaki sposób rozwija się nasza osobowość, pod wpływem jakich czynników, pozwala na dostrzeganie zmian zachodzących w kulturze, ubolewanie nad jej stagnacją lub radość z jej rozwoju.

Młody człowiek oprócz posiadania kompetencji medialnych, powinien uczyć się szeroko rozumianych kompetencji intelektualnych, czyli krytycznego odbioru informacji. (Siemieniecki 2007; Juszczyk 2007). Warunkiem *sine qua non* przygotowania młodych ludzi do aktywnego i twórczego uczestnictwa w skomplikowanym świecie jest powszechna alfabetyzacja krytyczna dzieci i młodzieży. Oznacza ona wyposażenie młodych ludzi w całym procesie edukacyjnym w umiejętności samodzielnego studiowania tekstów, analizowania ich pod kątem wiarygodności źródeł, odróżniania faktów od interpretacji, poszukiwania skrywanych stereotypów i manipulacji, wskazywania na alternatywne interpretacje, odkrywanie wielości wyjaśnień tego samego faktu czy procesu raz wykrywania przyczyn i skutków owych odmiennych poglądów, zdolności do wypracowywania własnego sądu w każdej ważnej kwestii, kształtowania zrozumienia wobec odmienności kulturowych (Kwieciński 2007).

Takim dobrym narzędziem do ćwiczeń w tym obszarze są media lokalne, ponieważ mogą być ciekawym polem samokształcenia się. W przypadku tych mediów o małym zasięgu oddziaływania i ich odbiorców sprawdzalność wiarygodności informacji, ich korygowanie, porównywanie z treściami na podobny lub ten sam temat ukazującymi się w innego rodzaju medium, polemizowanie z rzekomymi faktami, przyglądanie się im i ich autorom, jest bardzo duże w odróżnieniu do mediów globalnych. Młody człowiek wzrasta wraz z tymi mediami, jest wpleciony w kulturę przekazu medialnego i kulturę tworzoną przez te media. Poza tym łączy go często czynnik emocjonalny, co nie jest bez znaczenia przy utożsamianiu się i ocenie treści przekazu. Chodzi np. o chęć zrozumienia sensu przekazów i polemizowania z zaistniałą rzeczywistością.

Na podstawie badań autorki (Roguska 2008b) stwierdzono, że udział mediów lokalnych w kształtowaniu kultury regionalnej i kultury w całej społeczności odbiorców jest znaczący i bardzo potrzebny. Prezentacja kultury na ekranie oraz sposób, w jaki jest ukazywana rzutuje na aktywność kulturalną odbiorców, na ich chęć czynnego uczestniczenia w przedsięwzięciach kulturalnych. Umiejętnie zapowiedziana czy zaprezentowana impreza, z ciekawymi wstawkami filmowymi, rozmową z organizatorem lub wykonawcą sprawia, że przedsięwzięcie nabiera kształtów, staje się bardziej atrakcyjne dla potencjalnych odbiorców. Dzięki lokalnym mass mediom, ich możliwościom upowszechniania, mają szansę zaistnienia na rynku ofert kulturalnych po to, by nie tyle konkurować z innymi mediami o widza, lecz by urozmaicać oraz ubogacać kulturę regionalną o nowe propozycje.

W badaniach ujawniły się oczekiwania telewidzów odnośnie zwiększenia prezentacji różnorodności kultury regionalnej w programach i równoważenia proporcji w ich doborze pod wieloma względami, np. kultury tradycyjnej i współczesnej; wielkich i kameralnych dokonań kulturalnych; cyklicznych przedsięwzięć i jednorazowych inicja-

tyw; ofert kulturalnych kierowanych do grup zróżnicowanych pod względem: wieku, zainteresowań, preferencji, itp.

Prezentacja treści kultury regionalnej w badanych lokalnych stacjach telewizyjnych ujawnia się w:

- informowaniu o mających mieć miejsce wydarzeniach kulturalnych;
- emisji własnych, stałych pozycji kulturalnych;
- monitorowaniu i ukazywaniu działalności instytucji oraz placówek, typu: ośrodki kultury, muzea, uczelnie, szkoły, biblioteki i innych, w których mają miejsce wydarzenia związane z kulturą regionu;
- relacji z imprez plenerowych: uroczystości, obchodów, rocznic, koncertów, występów, pokazów itp.
- obejmowaniu medialnym patronatem działań z zakresu aktywności kulturalnej i społecznej;
- produkcji własnych, autorskich programów przygotowanych w całości przez telewizję lokalną, np. o historii miasta, powiatu, regionu, osobach zasłużonych dla środowiska lokalnego;
- docieraniu do pojedynczych osób, a także grup ciekawych pod względem znajomości, zachowywania oraz przekazywania regionalnych tradycji kulturalnych, np. rzeźbiarzy, tancerzy, muzyków, kowali artystycznych, hafciarek, bednarzy, kapel ludowych;
- prezentowaniu interesujących miejsc, zabytków, charakterystycznych budowli, unikatowych wytworów przyrody w danym regionie;
- zachęcaniu do obcowania z kulturą w czasie wolnym, proponując korzystanie z różnego rodzaju ofert;
- prezentacji obyczajów i obrzędów związanych z obchodami świąt kościelnych i świeckich;
- upowszechnianiu działalności kulturalno-oświatowej ośrodków młodzieżowych i centrów kultury na danym terenie swojej działalności;
- dostrzeganiu i zwracaniu uwagi widzów na małe, często incydentalne lokalne inicjatywy kulturalne oraz społeczne, nie znajdujące odzwierciedlenia nigdzie indziej.

Zakończenie

Funkcjonowanie mediów o małym zasięgu jest potrzebą wynikającą chociażby z konieczności równoważenia tego, co dalekie – globalne i tego, co bliskie – lokalne, regionalne. Proces poznawania i ścierania się różnych systemów wartości, dokonań kulturowych najbliższego otoczenia i innych obszarów społecznego funkcjonowania odbywa się zarówno na poziomie lokalnym, jak i globalnym. Natężenie tych zjawisk, ich przeobrażenia mogą być różne ze względu na okoliczności towarzyszące tym procesom.

Media odgrywają ogromną rolę w edukacji społeczeństwa w różnych jej wymiarach. Kultura kształtuje się w człowieku poprzez jego obcowanie z różnymi czynnikami. Kultura kreowana przez media lokalne ma niebagatelny wpływ na edukację społeczności swoich odbiorców. Tworząca się kultura jest wynikiem łączenia doświadczeń dwóch zbiorowości: twórców i odbiorców, funkcjonujących w przestrzeni lokalnej, ale też w otoczeniu zjawisk globalizacyjnych. Taki układ pozwala z pewnej perspektywy przyjrzeć się zjawiskom zachodzącym zarówno lokalnie, jak też globalnie. Sprzyja to pogłębionej refleksji nad przeobrażeniami, które zachodzą w obu tych przestrzeniach. Medialna kultura lokalna stanowi swoiste obserwatorium poznawania i oceniania kultury globalnej z dogodnej pozycji.

Z powyższych rozważań można wysnuć pewne wnioski:

- lokalna kultura medialna jest wyrazem kultury najbliższego otoczenia, kultury użytkowników tych mediów;
- media lokalne i ich odbiorcy wspólnie tworzą określoną przestrzeń medialną;
- konsumenci medialni poznają, uczą się, kształtują oraz umacniają swoją kulturową tożsamość regionalną i narodową. Nabywają większej świadomości złożoności i bogactwa obszaru, który zamieszkują;
- edukacja z udziałem mediów lokalnych skierowana jest bardziej ku elementom rzeczywistości realnej w odróżnieniu do mediów globalnych;
- edukacja medialna z udziałem mikro mediów w odróżnieniu do mediów globalnych zasadza się m.in. na wspólnocie zagadnień, większej w nich orientacji, bliskości i wspólnocie emocjonalnych doznań egzystencjalnych oraz artystyczno-estetycznych, co rzutuje na kształtowanie zdolności do analizy, oceniania a także poczucie pewnej wspólnoty;
- dzięki obcowaniu z mediami lokalnymi i ich wartościom edukacyjnym wzrasta samoświadomość siebie i swojego miejsca w swojej „małej", ale też „dużej" ojczyźnie.

Literatura:

1. Bauman Z. (2007), *Płynne czasy. Życie w epoce niepewności*, Wydawnictwo „Sic!", Warszawa, s. 15-16.
2. Bednarek J. (2008), *Multimedia w kształceniu*, Warszawa, s. 87-88.

3. Dylak S. (2004), *Kompetencje medialne jako ważny nurt w edukacji humanistycznej*. W: W. Strykowski, W. Skrzydlewski (red.), *Kompetencje medialne społeczeństwa wiedzy*, Wydaw. eMPi2, Poznań, s. 99-100.
4. Gołaszewska M. (1998), *Internalizacja kultury. Analiza i interpretacja zjawiska oraz pojęcia „Edukacja Kulturowa" w aspekcie antropologii filozoficznej*. W: J. Gajda (red.) *Pedagogika kultury. Historyczne osiągnięcia, współczesne kontrowersje wokół edukacji kulturalnej, perspektywy rozwoju*, Lublin, s. 119.
5. Juszczyk S. (2007), *Cele i zadania technologii informacyjnej i edukacji medialnej*. W: B. Siemieniecki (red.) *Pedagogika medialna. Podręcznik akademicki*, PWN, Warszawa, t. 2, s. 27.
6. Kwieciński Z. (2007), *Potrzeba alfabetyzacji krytycznej*. W: J. Rutkowiak, D. Kubinowski, M. Nowak (red.) *Edukacja, moralność, sfera publiczna. Materiały z Ogólnopolskiego Zjazdu Pedagogicznego PTP*, Oficyna Wydawnicza „Verba", Lublin, s. 29.
7. Lewowicki T. (2007), *Pedagogika wobec (nie) moralności sfery publicznej*. W: J. Rutkowiak, D. Kubinowski, M. Nowak (red.) *Edukacja, moralność, sfera publiczna. Materiały z Ogólnopolskiego Zjazdu Pedagogicznego PTP,* Oficyna Wydawnicza „Verba", Lublin, s. 40.
8. Palka S. (2004), *Metodologia, badania, praktyka pedagogiczna*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk, s. 93.
9. Postman N. (1995), *Technopol – triumf techniki nad kulturą*, Warszawa, s. 75-78.
10. Roguska A. (2008a), *Mass media lokalne w umacnianiu kulturowej tożsamości regionalnej*. W: M. Danielak-Chomać, A. Roguska (red.) *Uniwersalizm i tradycja w kulturze. Wybrane aspekty*, cz. I, „Elpil", Siedlce, s. 41-42.
11. Roguska A. (2008b), *Telewizja lokalna w upowszechnianiu kultury regionalnej*, Oficyna Wydawnicza „Impuls", Kraków, s. 111-112.
12. Siemieniecki B. (2007), *Przedmiot i zadania mediów w edukacji*. W: B. Siemieniecki (red.) *Pedagogika medialna. Podręcznik akademicki*, PWN, Warszawa, t. 1, s. 137.
13. Szulczewski M. (1972), *Magia szklanego ekranu. Szkice o telewizji*, Warszawa, s. 26.
14. Winiarski M. (2002), *Edukacja środowiska – istota, wymiary, aktualne problemy*. W: S. Kawula (red.) *Pedagogika społeczna. Dokonania-aktualności-perspektywy*, Toruń, s. 142.

THE EDUCATIONAL ASPECT OF LOCAL MEDIA CULTURE IN THE AGE OF GLOBALIZATION

Rozprawy Społeczne Nr I (IV) 2010, 58-71

Agnieszka Roguska

Podlaska Academy in Siedlce

Abstract: The aim of this article is to look at the media culture created by the local media against a background of the global media culture in an educational context. An attempt was also made to answer the following questions:

- what the media culture is?
- what elements and factors do influence the formation and the specific character of functioning of the local media culture?
- what is the significance of the local media in the educational process of the community of their recipients?
- what is uniting and dividing the local media culture from the culture created by the global media?
- what are the educational values of the local media in the time of globalization?

Key words: media culture, local culture, local media, education, globalization.

„- there is time for new education. Not dwelling upon heroic history will decide about the future of nations, but the ability to develop in as many individuals as possible the competence to have reflections and to deliberate the world, the culture and one's own humanity critically, to learn constantly and to co-operate with others."

(Zbigniew Kwieciński)

Introduction

The XXIst century is the century of information, its provision, acquisition, processing, as well as feasibility and ways of handling and using it. Media engulf the world, and it is impossible to imagine functioning without them. They coexist in social education since the earliest years of a child, in school, off-the-school and individual education, in an adult life and even in the late adulthood, meaning the old age. Age is not an obstacle in passive and/or active use of various kinds of media according to preferences or needs. Technological advance has elicited a rapid transfer of information, especially in the Internet and mobile phone communication. All this provokes a question if the type of a medium, its location, and range of influence have an impact on the formation of a specific character of the cultural image of a society?

Nowadays we can say about two cultural media realities differing in many ways from each other. The first one involves the local media, sometimes linked, identified or closely adjoining the regional ones. They are inscribed into the society which creates them, they describe the closest reality and are its observers, exponents and in a way its creators. This type of media includes: the press, the radio and the local television, posters, brochures, leaflets, various kinds of advertisements or local Internet pages. The second media space is constituted by global media, which are readily available, common and providing news from different parts of the world. Thus, the local and global media culture has been formed which is typical of the area influenced by these transmitters. These two media realities: local and global ones, may permeate each other, though, they function in a specific way. What unites them and what divides them, whether they can support the process of cultural education and whether they are, or when they might be in opposition to each other, is both thought-provoking and interesting.

The media of narrow and wide range should be partners supporting one another in developing, fostering and aggrandizing the national, the indigenous and the universal contemporary culture, which is equally valuable in its various aspects. These media cultures should not be judged. They should only be made to genuinely coexist close to one another as very necessary, complementing one another and equally valuable, but not without drawbacks.

Local media participation may be helpful in overcoming or at least emphasizing "the negative globalization" - that is selective trade and capital

globalization, surveillance and information, violence and armament, crime and pathology (Bauman 2007).

The media in the micro as well as in the macro scale have an enormous power of impact. They have even leadership powers: they are on a pedestal, they are important to the society for they take active part in life of almost every person, crowds love them. Such a great potential cannot be squandered. It should be exploited in broadly understood education.

The aim of this article is to scrutinize the specific character of the media culture created by the local media against a background of the culture created by the media with a nationwide range, and their participation in the educational process of the society. It is only going to be an attempt of indicating problems formulated in this way.

Concerning issues addressed in this article, the following questions may be asked:

1. What place do the media in the micro scale take against a background of the global media?
2. In what way may the media in the micro scale affect local culture of the local community?
3. What do the local media offer in developing self-consciousness in the educational process?
4. Which parts of the educational process may especially be brought to light owing to the local media?

Comprehension of media culture and education

Neil Postman (1995) defines the contemporary culture as "technopol". He emphasizes that contemporary times bring about infoglut and people's submission to the technology. He includes the television and other media into a category of industry which participates in the formation of media awareness of a receiver (viewer). The author is of the opinion that technopol is a form of cultural AIDS, explaining this terms as *Anti-Information Deficiency Syndrome.*

This syndrome may appear in the local media but it seems that it will have a different overtone. Desire to inquire information from the local media would be rather imposed by the inner, conscious need of being oriented in the closest environment. However, in the global media this syndrome would often derive from the unjustified need of absorbing the greatest load of information in the event of missing something important or interesting. It may also be driven by the habit or addiction to the media, e.g. to watching a variety of soap operas or quiz shows. Since the media inseparably take part in human life, have an influence on the perception of the environment, and influence our opinions and judgments about various topics, don't we deal with the symptoms of the media mentality (Roguska 2008a)?

What does the media culture mean? Broadly speaking this culture is based on the audiovisual transmission. A combination of sound and image is significant here, and hence we are frequently hearing the term – image culture. The media culture might be considered in two ways. Firstly, as an expression of the specific medium culture functioning. This culture involves creating a specific media image, rules of acquiring, transferring and processing of information, elaborating ethical principles of behavior in various cases. The second understanding is based on creating the social culture with the media, the image of this culture the so-called low class, pop culture, as well as high class culture which is socially desired. This understanding points also to methods of fostering the tradition of a specific region, especially in relation to the local media, following trends, imposing ways of interpreting the world and the other man, and finally simplifying or emphasizing valuable, universal values. These two understandings of the media culture influence the media upbringing and education of the society. The very word "education" is defined by S. Palka (2004) as: the whole of upbringing and educational processes, involving teaching and raising, and broadly understood institutional education.

Stanisław Dylak (2004) emphasizes that in the media education developing the ability to analyze, judge, value and create media messages is of the outmost importance, followed by education about the significance of human values and actions.

The media creators (founders, workers, coworkers) impose the character and meaning of the media by their actions. They define the postulated, assumed and realized functions. They elaborate methods of acquiring and transmitting information, which means communicating with the society being their potential viewers. Broadly speaking, the local media and their recipients take part in "the media performance", thus creating the educational space together.

In analyzing the development of the culture in the last decades, a statement may be made that technological, tele-information technological advance is enormous. We are incapable of keeping up with all novelties, and recognition of the multiplicity of functions of constantly improved computer devices, e.g. modern software, is difficult for an average computer user. It seems that the computer industry gets out of control, even of its founders and programmers. This very different dimension of reality may charm and seduce but it may also horrify.

In relation to the media there appeared a term of culture homogenization. It means mixing elements of diverse standards and meanings to deliver them to the recipients in the form of a light "pap", robbing valuable programs of their mystery, ambiguous reflections or simplifying the importance of an issue. "The psychologists suggest that the culture acquired only through image poses danger of losing the ability of abstract thinking and even of every intellectual effort to young viewers. In the Western countries these phenomena are referred to as "digest culture" (Szulczewski 1972).

This media image of the future at the same time arouses a variety of hopes and fears. Beside benefits which we undoubtedly take advantage of (source of information, entertainment, tools of intellectual work), uncontrolled expansion of the media may become a dangerous phenomenon connected with disrupting the sense of reality and the circadian rhythm of human functioning, destructive spending the free time, and at last with the screen slavery.

The media culture in the macro scale is less specified because *de facto* it engulfs enormous masses of recipients e.g. from different parts of the world. It is not ascribed to one place, it does not adhere to one region and it is more mercurial. Not being adhered to any particular group of recipients, it does not belong to the specific character of the culture of a given region and it does not shape it. Accumulation of the contents is so enormous due to the attempt to embrace vast areas of transmitting. The rotation of the contents is very fast, which enforces brevity, constant pursuit of passing on more and more in the shortest period of time, still bearing in mind the necessity of being competitive and attractive to the audience in the thick of many other media, even within the same type of medium, like television, web portal, the press etc.

We are the witnesses of the formation of *homo mediens.* A man in the commercial media culture is often brought to the position of not a subject, but an object, something that is used to raise or lower the audience ratings (whether in TV, radio or the press), or is just another guest on a Web site. This position of a man in the world of the media is a danger in the individualistic and educational sense because it seems that the media generally dominate over man, and not the other way round.

Reading hundreds of pieces of information is not equivalent to enriching knowledge. The media, especially those of the enormous range of influence, often create the virtual media culture, that is an artificial creation not cohering the reality and simply deceitful. This culture created by the global media may be referred to as **the culture of abstract.** The global media culture extorts haste, often turmoil in the transmission of the contents. There is no space and time for deep reflections, a return to contents of programs that had already been broadcasted in order to comprehend and analyze them again, looking at them from a certain angle. This media haste often affects the real life, the so-called "cutting corners" in studies, in attaining life or work successes, in relations with other people and in many other aspects of life. Careful consideration, which is characteristic of man as a rational individual, is being lost. Fake propelling by the constant haste causes losing our real human nature, our mind is inferior to the impulse, step-wise acting is replaced with the one-shot acts, being usually hazardous ones. That is the reason why a lot of frustrations and disappointments, incompetent coping with stress and defeats, lack of joy from minor successes do appear in life.

In a number of people, the media reality mixes up with true reality because in this tempting media cauldron it is hard for the subconscious to deal with the reasonable adaptation and jumping from one space to another: from the fictional media reality to the true everyday one. Media time may be different, something on the screen happens in a few minutes, while in the real world it takes a few months. For this reason, the teaching about the media and the education through the media is so important from the earliest years of life. In this case, throwing somebody in at the deep end, meaning leaving particularly young person alone with the media, may indeed end up with their demise.

The media in the form of the local mass media may be a chance for the thoughtful media education. Sociologists, educators and psychologists are of the opinion that the rebirth is taking place, the strengthening of the meaning of local environments in human life. Thereby the bio-socio-cultural development is stressed. It exposes in the field of socio-protective and socio-educational function, satisfying minor and major needs, providing facilitating conditions for the development of intellectual, creative, recreational, aid, protective and organizational activity; for supporting and strengthening a family as a socio-educational environment (Winiarski 2002).

The meaning of cultural and educational activities supported by the local media

Contemporary pedagogy is to face an import challenge of improving the condition of social life through broadly understood social education. Generally, it is about forming a civil society, which understands the meaning of its own activity, takes

part in settling and realizing significant local, regional and national issues and at the same time respects social life standards and moral standards. Otherwise the society would grow in inducing and strengthening many weaknesses and pathological states of public life (Lewowicki, 2007).

Man's culture is determined not only by communing with the creations of the spiritual or material culture, but also by the observation of the nearest world, the so-called "small homeland" and the world in the wider perspective from different angles. Local media capture and present e.g. wastefulness of the society and authorities, shortcoming in the care over public welfare, vandalism, disposing of trash in nearby forests, etc.

Entering into the third millennium necessitates taking up a discourse heading for protection and support of local and regional culture. An individual taking part in this culture feels separated from cultures of other regions and other countries, and is growing up in the sense of a specified cultural identity. Such an attitude does not harm the general image of the country, Europe nor the world because higher self-consciousness is the effect of the educational process in the personal development. By getting to know oneself, the nearest culture and its determinants, an individual responds aptly to all cultural dissimilarities, by trying first of all to understand them and not to judge, criticize or reject them hastily.

The local media and culture created by them facilitate the awakening of new ethnicity, strengthening the cultural identity of the nearest environment. They are becoming discoverers of the forgotten tradition, professions, they are becoming promoters of the spiritual and material culture, the old and the contemporary one. In J. Bednarek's (2008) opinion the significance of the regional media in serving culture-creating and educational functions increases despite being marginalized in the media world. However, these media are complementary to the national and supranational media, taking an active part in overcoming tensions between globalism and regionalism.

The local culture created by the local media is closer to its recipient in the emotional sense, it is in a direct contact and closer to the exchange of views or affecting the contents being transmitted. The culture that reflects needs, worries and joy of the given community is being created. It is a kind of carbon paper that copies places, time and space of a given area, e.g. town, province or region.

The establishment and activity of a local mass media enable the decentralization of the media market and the relieve for the mass media in the national scale. It is of significance also owing to another reason. By broadcasting on a smaller and strictly specified area the local media are able to recognize needs of the inhabitants and meet them faster, thus becoming a means of disseminating culture in a given region and influencing the educational processes of people at various age. The media in the macro scale are incapable of bearing this challenge to the same extent as the local media operating in the specified area.

Local mass media support and complete the activity of various entities acting for the benefit of the nearest environment of social, economic, political and cultural character: cultural-educational institutions, schools of various kinds and grades, foundations, associations, housing associations, the police, municipal and district authorities. In this way they contribute to the support and strengthening of the personal development, allowing a man to become more conscious as an individuality and as a part of a group of a given community. Showing various kinds of issues on the screen increases their importance and relevance to the community, as seen by the recipients, it signals and points out the negative phenomena and social pathologies.

In such a local medium it is easier to notice problems, but also successes of average people. No other medium with the national range or even wider is capable of that. Local mass media are spotting and capturing the specific character of a given local environment, its achievements and problems, in order to be able to integrate the community more effectively. These actions bear immense and significant educational hallmarks. Not only is man's education ascribed to school influence, but it is a process, which lasts from the moment of conception until the death and consists of the whole knowledge and all life experiences of man.

Social, rank-and-file powers are the main factor of modernization of the closest environment, of gaining greater self-consciousness, rights and duties, which leads to more intensive process of permanent education of people. There emerge and unmask individuals and institutions which in their activity are oriented towards transforming, changing and improving the reality. Entities being centers of life and functioning of a given community stimulate progressive changes, and affect the emergence of new ideas. Prevention includes a complex of many actions of entities of various kinds functioning in the environment. Such an activity intensifies confidence in the ability of accomplishing goals, ability to express emotions and their empathic understanding, resistance to difficult situations, feeling the sense of life, cognitive matu-rity, the past, the present and the future orientation, being deeply-rooted in the environment.

The very important matter in the effective functioning of the environment is the process of creating, arousing, stimulating and directing the local social powers towards environmental issues. Entities operating in the environment know best what they need, what are their shortcomings and ways of improving them.

The local environment, the so-called a "small homeland", co-determines man's identity, man's virtues as well as intellectual and moral image. The functions of the educational environment, including entities operating therein, have to be interpreted anew because of contemporary nation-wide and global transformations.

Very strong connection with the environment and its elements and with its culture elicits internalization. Accepting values, standards, opinions and social rules as own by an individual in the society may also proceed through the local media. They are the ones which reflect everything what happens in a given area, a wide spectrum of both desired and openly criticized behaviors. It is from them that the viewer learns how to be a co-host of the region and confirms his feeling of identity and connection with the closest culture. "Internalization of the culture is the process of making the cultural values an important element, component of personality; it is the acceptance of the certain values as ones own" (Gołaszewska 1998). An entire image of a person is composed of various factors, among others there are elements of the culture of the closest environment. It is them that often influence the way of perceiving others or the surroundings. The way our personality develops and factors affect it, allow us to notice changes that do proceed in the culture, and to express regret over its stagnation or joy of its development.

Apart from having media competences, a young person should also learn broadly understood intellectual competences, i.e. critical reception of information (Siemieniecki 2007; Juszczyk 2007). The *sine qua non* condition of young people preparation for active and creative participation in the complex world is common critical literacy tuition of children and youth. It means developing in young people, over the entire education period, the ability to self-reliant studying texts, analyzing them in terms of credibility of sources, distinguishing facts from interpretations, looking for hidden stereotypes and manipulations, indicating alternative interpretations, discovering multiplicity of explanations for the same matter or process, finding reasons and effects of these different opinions, taking stance in every important matter, and finally building understanding for cultural dissimilarities (Kwieciński 2007).

A fine practical tool in this respect are the local media because they may be an interesting field of self-education. In the case of those media with the narrow range of influence and their recipients, unlike in the global media, great emphasis is put on processes of verifying the credibility of information, their revision, and comparing them to respective information broadcasted by the other medium, arguing with alleged facts, scrutinizing them and their authors. A young person is growing up with these media and is entangled in the culture of media broadcast and the culture created by these media. Moreover, that person is often connected with them emotionally, which is of significance in personal identification with broadcast contents and their evaluation. It is about e.g. understanding the sense of broadcasts and arguing with the reality.

On the basis of the author's (Roguska 2008b) research, it was stated that the contribution of the local media in creating the regional culture and the culture in the whole community of recipients was significant and necessary. The presentation of the culture on the screen and the way it is depicted affect the recipients' cultural activity, their willingness to take active part in the cultural projects. Skillfully announced and presented event, with interesting film interludes or a talk with an organizer or a performer, make an event recognizable and more attractive to potential recipients. Thanks to the local media and their dissemination potential, they have a chance to come into being on the market of cultural offers, not to compete with other media for a recipient, but to diversify and enrich the regional culture with new offers.

A research survey has revealed the TV viewers' expectations related to increasing the load of data on the diversity of the regional culture in programs and to balancing the proportion of their selection in many respects, e.g. the traditional and contemporary culture; outstanding and cameral cultural achievements; cyclical events and single initiatives; cultural offers targeted at groups differing in age, interests, preferences etc.

Issues related to the regional culture were presented in the investigated TV stations through:

- informing about the planned cultural events;
- broadcasting own, constant cultural programs;
- monitoring and presenting the activity of such institutions as: cultural centers, museums, universities, schools, libraries and others, being venues of events connected with the regional culture;
- giving an account of outdoor events: celebrations, anniversaries, concerts, performances, exhibitions etc.;

- providing media support to cultural and social activities;
- making own, original programs completely compiled by the local television, e.g. about the history of a town, district, region, people of merit in the local environment;
- reaching individuals and groups being of interest to viewers in terms of keeping to and passing over the regional cultural tradition, e.g. sculptors, dancers, musicians, artistic blacksmiths, embroiderers, coopers, folk bands;
- presenting interesting places, monuments, characteristic buildings, unique creations of nature in a given region;
- encouraging viewers to associate with the culture in the free time, by suggesting various kinds of offers;
- presenting customs and ceremonies connected with the celebrations of religious and national holidays;
- popularizing the cultural-educational activity of youth centers and cultural centers in the field of their work;
- noticing and paying viewers' attention to small, often incidental cultural and social local initiatives which are not reflected anywhere else.

Conclusion

The functioning of the media with the narrow range of influence is a need stemming from a necessity to balance of what is distant – global and of that what is close – local, regional. The process of learning and dashing of various systems of values, cultural achievements of the closest environment and other areas of social functioning takes place both at a local level as well as at a global level. Intensity of these phenomena and their transformations may be different owing to circumstances accompanying these processes.

Media play an important role in the education of the society in its various aspects. Culture is developed in a person by their relations with various factors. The culture created by the local media has a considerable influence on the education of the community of its recipients. The culture that is being created is the result of coupled experiences of two communities: creators and recipients, functioning in the local space, but surrounded by the globalizing phenomena. This arrangement allows us to look from a certain perspective at both the local and global phenomena. It facilitates a deep reflection about transformations taking place in those two spaces. The local media culture is a peculiar observatory to learn and estimate the global culture from a convenient position.

The following conclusions may be drawn from the above considerations:

- the local media culture is a representation of the closest environment culture, the culture of the recipients of this medium;
- the local media and their recipients create together a specified media space;
- media consumers get to know to, learn, affect and strengthen their cultural identity –regional and national one; they are more aware of the complexity and richness of the area they live in;
- education with the participation of local media is more focused on the elements of the true reality, as compared to that proceeding with the global media;
- media education with the micro scale media, unlike with the global media, is based on common character of the issues, their better comprehension, emotional closeness of existential and artistic-aesthetic experiences, which affects the development of the ability to analyze and judge, and also influences the sense of some kind of bond;
- association with the local media and their educational values enables increasing consciousness of oneself and one's place in a "small" but also "big" homeland.

References:

1. Bauman Z. (2007), *Płynne czasy. Życie w epoce niepewności*, Wydawnictwo „Sic!", Warszawa, pp. 15-16.
2. Bednarek J. (2008), *Multimedia w kształceniu*, Warszawa, pp. 87-88.
3. Dylak S. (2004), *Kompetencje medialne jako ważny nurt w edukacji humanistycznej*. In: W. Strykowski, W. Skrzydlewski (ed.), *Kompetencje medialne społeczeństwa wiedzy*, Wydaw. eMPi2, Poznań, pp. 99-100.
4. Gołaszewska M. (1998), *Internalizacja kultury. Analiza i interpretacja zjawiska oraz pojęcia „Edukacja Kulturowa" w aspekcie antropologii filozoficznej*. In: J. Gajda (ed.) *Pedagogika kultury. Historyczne osiągnięcia, współczesne kontrowersje wokół edukacji kulturalnej, perspektywy rozwoju*, Lublin, pp. 119.
5. Juszczyk S. (2007), *Cele i zadania technologii informacyjnej i edukacji medialnej*. In: B. Siemieniecki (ed.) *Pedagogika medialna. Podręcznik akademicki*, PWN, Warszawa, vol. 2, pp. 27.
6. Kwieciński Z. (2007), *Potrzeba alfabetyzacji krytycznej*. In: J. Rutkowiak, D. Kubinowski, M. Nowak (ed.s) *Edukacja, moralność, sfera publiczna. Materiały z Ogólnopolskiego Zjazdu Pedagogicznego PTP*, Oficyna Wydawnicza „Verba", Lublin, p. 29.

7. Lewowicki T. (2007), *Pedagogika wobec (nie) moralności sfery publicznej*. In: J. Rutkowiak, D. Kubinowski, M. Nowak (eds.) *Edukacja, moralność, sfera publiczna. Materiały z Ogólnopolskiego Zjazdu Pedagogicznego PTP,* Oficyna Wydawnicza „Verba", Lublin, p. 40.
8. Palka S. (2004), *Metodologia, badania, praktyka pedagogiczna*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk, p. 93.
9. Postman N. (1995), *Technopol – triumf techniki nad kulturą*, Warszawa, p. 75-78.
10. Roguska A. (2008a), *Mass media lokalne w umacnianiu kulturowej tożsamości regionalnej*. In: M. Danielak-Chomać, A. Roguska (rds.) *Uniwersalizm i tradycja w kulturze. Wybrane aspekty*, part I, „Elpil", Siedlce, pp. 41-42.
11. Roguska A. (2008b), *Telewizja lokalna w upowszechnianiu kultury regionalnej*, Oficyna Wydawnicza „Impuls", Kraków, pp. 111-112.
12. Siemieniecki B. (2007), *Przedmiot i zadania mediów w edukacji*. In: B. Siemieniecki (ed.) *Pedagogika medialna. Podręcznik akademicki*, PWN, Warszawa, vol. 1, p. 137.
13. Szulczewski M. (1972), *Magia szklanego ekranu. Szkice o telewizji*, Warszawa, p. 26.
14. Winiarski M. (2002), *Edukacja środowiska – istota, wymiary, aktualne problemy*. In: S. Kawula (ed.) *Pedagogika społeczna. Dokonania-aktualności-perspektywy*, Toruń, p. 142.